

SH.B. RAJABOV

ELEKTRON HUKUMAT

UO'K 327.7
KBK 65.291
R 23

SH.B. Rajabov. Elektron Hukumat. (Darslik). – T. : “Innovatsion rivojlanish nashriyot-matbaa uyi” 2024, 288 bet.

ISBN: 978-9910-01-256-3

Mazkur darslikda elektron hukumatning yuridik va jismoniy shaxslar uchun xizmatlarni osonlashtirish, axborot tizimlari, sohasiga innovatsion yondashuvlar, yaratuvchanlik va yangiliklar kiritish yordamida ish jarayonlarini osonlashtirish va ishbilarmonlikni rivojlantirishning amaliy jihatlari berilgan. Darslikda davlat tashkilotlari, vazirliklar, va boshqa yuridik tashkilotlar bilan masofaviy ma'lumotlar almashish, elektron raqamli kalit orqali O'zbekiston Respublikasining davlat portalidan foydalanish ma'lumotlarni aniqlashning samarali imkoniyatlarni masofaviy tahlil qilish, yangi xizmatlarning nazariy asoslari va mexanizmlari yoritilgan bo'lib, 5234100- Raqamli iqtisodiyot (tarmoqlar va sohalar bo'yicha) "Elektron hukumat" fanidan darslik sifatida tavsiya etiladi.

В данном учебном пособии даны практические аспекты упрощения бизнес-процессов и развития бизнеса с помощью электронных правительственных услуг и услуг для физических лиц, информационных систем, инновационных подходов в сфере, креативности и инноваций. В учебном пособии освещены теоретические основы и механизмы эффективного использования государственного портала Республики Узбекистан для дистанционного обмена информацией с государственными организациями, министерствами и иными юридическими лицами, анализ эффективности использования государственного портала Республики Узбекистан с помощью электронного цифрового ключа, новые услуги, рекомендуемые в качестве учебного пособия по дисциплине 5234100 - Цифровая экономика (по отраслям) "Электронное правительство".

This textbook provides practical aspects of simplifying business processes and business development with the help of electronic government services and services for individuals, information systems, innovative approaches in the field of creativity and innovation. The textbook highlights the theoretical foundations and mechanisms of effective use of the state portal of the Republic of Uzbekistan for remote exchange of information with state organizations, ministries and other legal entities, analysis of the effectiveness of using the state portal of the Republic of Uzbekistan using an electronic digital key, new services recommended as a textbook on the discipline 5234100 - Digital Economy (by industry and branches) "Electronic Government". will be.

UO'K 327.7
KBK 65.291

Taqrizchilar:

R.T. Sadikov – Muhammad al-Xorazmiy nomidagi Toshkent axborot texnologiyalari universiteti Multimedia texnologiyalari kafedrasida dotsenti, PhD.

A. Kobilov – Sun'iy intellekt kafedrasida i.f.n., dotsent.

Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti rektorining 2023-yil 26-iyundagi 211-sonli buyrug'iga asosan nashr qilindi.

ISBN: 978-9910-01-256-3

© “Innovatsion rivojlanish nashriyot-matbaa uyi” 2024.

MUNDARIJA

I. BOB DAVLAT BOSHQARUVIDA ELEKTRON HUKUMAT TIZIMI	3
1.1. Elektron hukumat tushunchasi	3
1.2. Elektron hukumat tizimida hujjat aylanish va uning tuzilmasini shakllantirish	10
1.3. Davlat boshqaruvida elektron hukumat tizimini joriy etishning o'ziga xos xususiyatlari	19
1.4. "Elektron hukumat" – Davlat boshqaruvini modernizatsiyalashning asosiy faktori.....	25
II. BOB ELEKTRON HUKUMAT TIZIMINING MODELLARI	31
2.1. Elektron hukumat tizimi obyektlarida hujjat aylanuvi tamoyillari.....	31
2.2. Elektron hukumat modellari	40
2.3. Elektron hukumat tizimi: axborot modellari va rivojlanish konsepsiyasi.....	43
2.4. Ijroni ta'minlashda elektron hujjat aylanishi	55
2.5. Davlat xizmatchilarining "elektron hukumat" tizimining rivojlanish jarayonidagi o'рни.....	64
III. BOB ELEKTRON HUKUMAT INFRASTRUKTURASI	77
3.1. Elektron hukumat tizimida davlat interaktiv xizmatlari	77
3.2. Elektron hukumat tizimida axborot xavfsizligini ta'minlash usullari	87
3.3. Elektron hukumat VEB-saytlari va VEB-portallari davlat interaktiv xizmatlari va ulardan foydalanish.....	103
3.4. Elektron hukumat infrastrukturasi va arxitekturasi.....	110
IV. BOB ELEKTRON HUKUMAT TIZIMINING SHAKLLANISH USULLARI VA RIVOJLANISH ISTIQBOLLARI	128
4.1. Elektron hukumat tizimini shakllantirish usullari va axborot ta'minoti	128
4.2. Elektron hukumatda axborot qidiruv tizimlar.....	136
4.3. Elektron hukumat tizimining istiqbollari.....	145
4.4. Elektron tijorat mamlakat iqtisodiyotini rivojlantirishning asosiy omili.....	147
4.5. Elektron to'lov tizimlari.....	160
V. BOB XORIJIY ELEKTRON HUKUMAT TIZIMLARI	179
5.1. Janubiy Koreyada elektron hukumat tizimi va uning rivojlanish bosqichlari	179
5.2. AQSH elektron hukumat tizimi va uning rivojlanish bosqichlari	183
5.3. Singapur elektron hukumat tizimi va uning rivojlanish bosqichlari	186
5.4. Rossiya elektron hukumat tizimi va uning rivojlanish bosqichlari	190
VI. BOB ELEKTRON HUKUMAT TIZIMINI ME'YORIY-HUQUQIY ASOSLARI	
6.1. AKT sohasidagi me'yoriy-huquqiy hujjatlar.....	195
6.2. ZAKT inson faoliyatining turli sohalariga tatbiqi.....	199
6.3. Davlat va xo'jalik boshqaruv idoralari axborot tizimlari va resurslari	201

6.4 Elektron hujjat va elektron hujjat aylanish tizimlarida elektron raqamli imzoni qo'llash.....	205
6.5 Me'yoriy-so'rov axborotini olib borishni ta'minlovchi axborot tizimlari	207
VII. O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OCHIQ MA'LUMOTLAR PORTALI VA UNING MAQSAD, VAZIFALARI.	210
7.1 Veb sahifa, veb sayt, veb portal tushunchalari.....	210
7.2 O'zbekiston Respublikasi hukumat portali.....	212
7.3 Portalning maqsad va vazifalari	215
7.4 O'zbekiston Respublikasi hukumat portali.....	216
7.5 www.mygov.uz hukumat portalidan foydalanish va imkoniyatlari	219
VIII. KOMMUNAL XO'JALIK VA UY JOY FONDI PORTALI VA UNING MAQSAD, VAZIFALARI	230
8.1 Server qurilmalari va ilovalari	230
8.2 Aloqa va telekommunikatsiyaning zamonaviy tizimlari	231
8.3 Keng polosali axborot o'tkazish tizimlari	234
8.4 Katta hajmdagi ma'lumotlar massivini qayita ishlash va saqlash vositasi ...	234
8.5 Masofaviy terminallar	236
8.6 Data-sentrlar – ma'lumotlarga ishlov berish markazlari	237
8.7 Ma'lumotlarni taqsimlangan va paralell qayta ishlash dasturiy va texnik vositalari	238
8.8 Xosting tizimi va domenlarni boshqarish	239
8.9 Virtualizatsiya tizimlari	241
IX. ELEKTRON RAQAMLI IMZO	244
9.1 Elektron raqamli imzo	244
9.2 Autentifikatsiya va identifikatsiya	253
9.3 Qr-kod	261
Test savollari.....	266
Glossariy	278
Me'yoriy-huquqiy hujjatlar	279

RAJABOV SHERZOD BAXTIYAROVICH

ELEKTRON HUKUMAT

(Darslik)

Toshkent — “Innovatsion rivojlanish nashriyot-matbaa uyi” — 2024

Muharrir:	Y. Isoqova
Texnik	
muharrir:	M. Tursunov
Musavvir:	Sh. Zoxidova
Musahhih:	L. Ibragimov
Kompyuterda	
sahifalovchi:	Sh. Nurullayev

**Nashriyot
litsenziyasi
№ 1400**

E-mail: nashr2019@inbox.ru. Tel.: +99899.920-90-35
№ 3226-275f-3128-7d30-5c28-4094-7907, 10.08.2020.

Bosishga ruxsat etildi 20.05.2024.

Bichimi 70x100 1/16. «Segoe Ul» garniturası.

Ofset bosma usulida bosildi.

Shartli bosma tabog'i: 18,5. Nashriyot bosma tabog'i 18,0.

Adadi: 30. Buyurtma № 100-102.

ISBN978-9910-01-256-3

